

Eftirútbúgving av lærarum

Í Skúlablaðnum skrivar Eilif Samuelson:

Tað eru nógvir lærarar, sum í sínum dagliga arbeiði í skúlastovuni hava eina kenslu av, at tann útbúgvingin, teir fyrri kanska mongum árum síðni fingi á lærarskúlanum, ikki longur røkkur til. Hon legði ikki uppfyri til at skula ganga á møti teimum stóru krøvum, sum samfelagið í dag setir til skúlans undirvísing.

Í endamálsgreinini fyrri fólkskúlan stendur, at skúlin skal fremja og menna evni og gávur næminganna, styrkja skaplyndi teirra og geva teimum hentan kunneika. Fyrr hevði skúlin lyndi til at leggja mesta dentin á tann síðsta tónan í hesum triklunginum. Skúlans fremsta uppgáva kom at vera kunneika-veitandi, og tað er, tá ið saman-um kemur, tað lættasta at gera, men hetta er eisini at fara uppum, har ið garðurin er lægst-ur.

Lærarútbúgvingin hevur eisini sambært sítt innihald í vissan mun lagt upp til at grundfesta hesa uppfatan.

Men hesi seinastu árinu hevur rákið meiri gingið tann vegin, at stórri dentur er lagdur á at venda sær til næmingin sjálfan sum menniskja, soleiðis sum tað kemur til sjóndar í teimum báðum

fyrri liðunum í endamálsgreinini, t.e. at gera nakað við evnini, gávurnar og skaplyndið hjá næmingunum. Og tað er sumt, sum bendir á, at vit í skúlanum enn tá eru í ferð við at stýra okkum út um endamálsorðingina í núverandi fólkskúla- og stevna yvir móti einari aðrari viðari endamálsorðing. Henda orðingin er ávirkað lutvist av teimum reimingum, sum eru uppi í tíðini og seta sín spor í tað livandi samfelagið, vit eru mitt í, og lutvist av skúlaorðaskiftinum í okkara grannalondum, men mest kanska av elementum til endamálsorðingina í okkara komandi fólkskúla- og sum tey koma til sjóndar í Ritinum.

Lærarar í einum og hvørjum landi standa altíð illa fyribúrir at móta nýgerðum og umbótum í skúlanum, og vit her á landi eru als eingi undantøk í so máta.

Áðrastaðni seta teir í góðari tíð inn við ábótum, skipaðum sum ein vittfavnandi eftirútbúgvingarætlan fyrri lærararnar.

Hvat hendir so her hjá okkum?

Í fjór sekti Lærarafelagið eins og nógv undanfarin ár landsstýrið um studing til lærarastevnuna, 4.500 kr. — minsti postur á figgjarlógini. Landsstýrið svarar: „.....Sostatt verður sagt frá, at figgjarnevndin hevur strokið studingin til lærarafelagið í hesum figgjararínum, so landsstýrið kann ikki koma felagsins áheitan á móti.“

Í hesum døgum frættað, at Fróðskaparsetur Frøya av figgjarnevndini er krøyst til at

gera rættiliga umfatandi avmarkingar í sínum virkseimi, og at hetta fer at ráma ársræðið í frøyskum máli og bókmentum fyrri lærarar.

Á gáttini til tað árið, tá ið vit sjálvir skulu átaka okkum ta fullu pedagogisku ábyrgdina av studentaskúlanum og HF, og tá ið vit skulu flyta umsitingina av skúlanum yvir á frøyskar hendur, og tá ið tað størsta orðaskiftið í okkara søgu um skúlskapin er fráboðað at skula vera á Frøya Løgtingi, høvdu vit ventað, at landsstýrið gjøgnum Fróðskaparsetrið fór at kanna

møguleikarnar fyrri, á hvønn hátt setrið kundi økt um sínar royndir at skipa fyrri viðari útbúgving av lærarum, so teir kunnu gerast betur forir fyrri at flyta yvir til komandi ættarliðini tær hugsjónir, sum politikkarnir orða gjøgnum tær komandi endamálsgreinirnar í skúla- og stevna-um.

Tað skuldi treyðugt komið aftur til tað, at vit bert høvdu Danmarks Lærarhøjskole at dúva uppá, hóast hann í farnum tíðum hevur verið okkum hollur, og í komandi tíðum kann fara at vera okkum enn meira ómissligur.

Nógv liggur á láni

Tað kann ikki sigast annað enn, at mong viðurskipti hjá Tórshavnar kommunu eru flekt, og at nógvir spurningar liggja á láni, bæði hvat viðvíkiri kommunal og sosialum málum. Samstundis er íbúðarspurningurin heldur ikki loystur. Eg hugsi her serliga um tæy, sum búgva í vánaligum, men dýrum íbúðum. Hetta er ein átrokandi spurningur, sum má loysast. Ti hava lænt nógvir miljónir, so vónandi verða tær mongu vegar og kloakgerðirnar framar fyrri hesar pengar. Og at tað slepst undan tosi. Býráðið eigur at kanna, hvussu nógv úttanbýggjafólk arbeiðir í Havn, men verður skattað í úttanbýggja kommunum. Tey njóta ágóða av

okkara kommunu. Tað er umráðandi at fáa børt um hetta, so Tórshavnar kommunu ikki skal fáa ov lítið inn í skatti. Vit eiga eisini at lætta um skattabyrðina hjá teimum minni mentu borgarunum. Eitt er vist, at tá øll tæy mongu viðurskiptini eru greidd, tá verður kommunan nógvir ferðir rikari. Og tá fær hon eisini betri ráð til at gjalda lánini aftur.

Hans B. Hansen

við-merkingar

Men gakk!

Um postflutning skrivar Dimalætting í oddagreing: — Men gakk! Nýggi skjóttgangandi Smyril, sum kann flyta hópin av ferðafólki og akforum av øllum slag fleiri ferðir dagliga, hann letur ikki til at kunna brúkast í sambandi við postflutning ymsar dagar, annaðhvørt ráð ikki eru til tess ella hjartalag trýtur í landsstýrinum, sum hevur ferðslu og postverk um hendi. Leygardagspostur og leygardagsbløt til suðuroyar koma ikki fram fyrr enn í frágasta lagi seinnapartin mánadag á Tvøroyri og áðrastaðir í Suðuroynni!

Landsskaðiligt starv

14. September skrivar í oddagreing:

— Ei heldur er tað beint at dýlja fyrri tí veruleika, at vit feroyingar standa veikir í samráðingum við aðrar fiskiveiðitjóðir, tá hesar kunnu vísa á, at vit góðviljuga við sáttmála hava bundið okkum til bert at veidda fimta hvønn fisk á okkara egna landgrunni. Hetta er tó eitt annað mál, ið vit verða at fáa greiðt á, og tað fáa vit, um menn av álvara kanna, at í fiskimarksmálinum mugu vit feroyingar standa sum ein maður, og at andstöðna má halda uppat við landsskaðiliga starvi sínum.

Til tað reina grin!

Óli Breckmann heldur lítið um Paula Ellefsen og skrivar í Dagblaðnum:

— Hvat Pauli Ellefsen hevði nýtt, um hann fekk politiska ábyrgd, er ikki greitt enn. Tað eigur tíðin at prógva. Vónandi fyrri sambandsflokkinn roynist hann betur, enn hann gjordi tá tíðina, hann sat sum formaður í Prísaráðnum, sum nokk var hitt reina grin!

Óneyðugt er at siga, at nógvum tykir synd í sambandsfólki, sum hava fingið ein politiskan talsmann, sum ikki tykist skilja, at munn-diarre ómøguliga kann vera hin einasta politiska fortreyt-in.

Eigur at setast í Klaksvík

Um leiðarstarvið til bjarg-ingartænastuna skrivar Norðlýsið:

— Vit halda tað ikki vera so givið, um tað almenna heldur, at áður nevnda starv verður sett í Havn. Nei, tað er nógv, sum talar fyrri, at eitt slíkt starv eigur at setast í Klaksvík, tí her er størsta fiskihavnin, her koma tey flestu fremmandu skipini o.s.f.r. Um landsstýrið avger at seta leiðaran í Klaksvík, so kunnu teir harvið prógva sín góða vilja til at desentralisera.

Redaktørens klædeskab

Det var ret så betegnende for Dimalættings redaktør, når han i avisens leder forleden dag igen prøver at udfolde sine færdigheder med henblik på at give læserne det indtryk, at man længe skal lede efter mere ukristelige mennesker end dem, der hører til socialdemokraterne. Enhver chance skal jo bruges i denne bestræbelse — hensigten helliger jo midlet.

Redaktørens usvigelige gudshengivenhed — eller mangel på samme — giver sig jo ikke kun til kende igennem hans pen, men i hele hans person, for ikke at sige hele hans parti, der jo i den senere tid mere og mere har markeret sig som en prævesten for kristendommens udbredelse og fæste her på klipperne.

Nogenlunde således må den ellers undviede tilskuer se på dette fænomen, der røres sig omkring Sambandspartiets organ, Dimalættning; men for den, som i mere end fyrrer år har været indviet i dette partis inderkreds, må det være noget af en prøvelse, for ikke at sige skuffelse, at skulle læse og høre partiets «brøllende løver».

der i lammets klæde gebærder sig som artister i manegen, omend i med svingende held i deres akrobatiske zig-zag manøvrer, snart i himmelhøjde, til andre tider i dybet, så langt nede, at man grues.

I Dimalættings leder her forleden nævner man et læserbrev, der skal have stået i det danske socialdemokratiske blad, Aktuelt, hvori en bekendende kristen læser spørger om partiets stilling til kristendommen — Dimalættning iler flukts til hjælp og svarer på Aktueltets vegne, nemlig, at svaret stadigvæk ikke er kommet fra partiet — hele 3 uger efter. Ja, hvad skal man sige, hvad skal man tro og høre fra denne side. Hvilken nederdrægtighed.

Hvis man ikke vidste bedre, ville man vel sige, at redaktøren var på grænsen til senilitet. Hvilket jeg dog ikke tror. Det kan vi dog lade andre, der i dag står partiet meget nær, være ene om at bedømme, efter at vedkommende politiker i sin tid specialiserede sig i senilitetsbedømmelse af sambandspolitikere.

Men tilbage til redaktørens skrivelser.

Nu ved vi jo allesammen, at Dimalættings redaktør har været en ret habil amatørskuespiller, kunne sine tildelte roller næsten til punkt og prikke. Det var en fryd at se ham som den enarmede landarbejder med jernkloen, eller som den gamle vismand eller som den behårde forretningsmand, kynisk, hård, ubødig. Han kunne sine roller, han kunne spille så satans godt. Rollerne kunne han ialtfald. Ja, han kan stadigvæk spille enhver rolle til fulde. Han har camelonens evner. Og det kan vel ikke undre nogen, at en af dem, der har tilhørt sambandspartiets inderkreds gennem tiderne, ikke undres, ej heller chokeres af at se, hvorledes denne «lebensmand» har evnet at boltre sig i den grad, og nu for tiden som den herrens tjener og vogter for al syndens spædskhed.

Hans styrke har været en velassorteret garderobe. Man undres blot over, at der også i dette støvfylde og fugtige natfalinluggende klædeskab også findes gejstlige kåber, hvori denne ene person også

kan iklæde sig, for han farer i blækhuset for at afskrælle socialdemokraterne til skindet, ligemeget om de er bekendende indremissionske eller tilhører andre bekendende retninger af kristendommen, så der Dimalættings redaktør den bomstærke revser, der formår at vælte enhver, ikke blot i grus, men langt, langt ned i sølet, hvor alle socialdemokrater efter hans mening for tiden bør høre hjemme.

Og hvad der er nødvendigt for Sambandspartiet, og hvad der altid har været nødvendigt for Sambandspartiet og stadigvæk er nødvendigt for dette parti — er at besmudse de andre for derved at hæve sig selv, ja, selv om man i sine demoniske anstrengelser skal iklæde sig de frommestest kåber — de findes som sagt også i redaktørens klædeskab.

Nej — i Sambandspartiet er man sandelig ikke sart, når det drejer sig om midler.

De skal kun opfylde een betingelse — de skal tjene hensigten.

fhv. sambandsmand